

TINERI JURNALIȘTI fără frontiere

♦ Nr. 6 ♦ Octombrie 2012 ♦

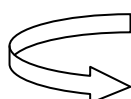

Cuprins

Minunile dintr-o lume cenușie ♦ Carmen MORARU	3
„Când mă aflu în orașele situate de-a lungul Prutului, sunt salutat în mod frecvent” * Declarația îi aparține lui Gheorghe Ciobanu, botoșănean care are realizări de reală diversitate în portofoliul personal * ♦ Interviu realizat de Carmen MORARU	4
Lungul drum de acasă... până acasă! ♦ Sabina BALAN	7
Emoție de toamnă... ♦ Lorena PALADE	8
Club de literatură la Seminarul Teologic “Sf. Gheorghe” Botoșani ♦ Redacția	9
La despărțire... ♦ Andra BOBOC	10
Internetul, în viața copiilor și a adulților ♦ Maria POPA	11
„Ziua vinului”, noian de adepți, dar și denigratori - pe alocuri ♦ Ioana POPA	12
Viața de student și farmecul ei perpetuu ♦ Erica LATIPOVA	14
Vizita unui străin în țara sa ♦ Valentin BALAN	15
Salon de Carte autumnal ♦ Alecsandru OUȘ	17
“Dicționar de greșeli uzuale”, lansat la Bălți ♦ Ioana POPA	18
Dragostea on-line, fără frontiere ♦ Margarita CHIRACOSEAN	19

Coperta I:

Fotografii de la „Serata din livada” a clasei a XI-a F de la Colegiul național A.T. “Laurian” Botoșani, dirigit de profesor dr. Elena Agachi

TINERI JURNALIȘTI FĂRĂ FRONTIERE

fondată 2012

Fondator:
Carmen Moraru

Revistă editată de
Asociația „Floare albastră” în cadrul
Proiectului
„Tineri jurnaliști fără frontiere”,
finanțat de Primăria Botoșani și
cofinanțat de Asociația
„Floare albastră”

Proiectul este realizat în parteneriat cu
Asociația Internațională a Business-ului
Mic și Mijlociu „Small Euro Business”
Bălți, președinte Andrei Balînschi

Editori coordonatori:
Carmen Moraru și Maria Popa

Redactori:
Carmen Moraru
Maria Popa
Sabina Balan
Lorena Palade
Andra Boboc
Ioana Popa
Erica Latipova
Valentin Bălan
Alecsandru Ouș
Margarita Chiracosean

Conținutul acestei revistei nu reprezintă în mod oficial opinia revistei, a cărei unică responsabilitate este de a publica opiniile colaboratorilor ei. Răspunderea privind corectitudinea și coerența informațiilor prezentate, precum și eventuale consecințe revine autorilor, conform prevederilor legale.

Adresa redacției:

ASOCIATIA
"FLOARE ALBASTRA"
România, Botoșani,
Calea Națională, nr. 56
Email:
carmenmoraru@yahoo.com

Minunile dintr-o lume cenușie

M-am întrebat, nu o dată, la ce sunt bune proiectele. Și dacă merită să-ți bați capul, de cele mai multe ori în regim de voluntariat și cu riscul de a nu rămâne nimic la final, pentru „viitorime”... Probabil că multora nu le pasă, dar mie nu-mi place să pierd timpul și, mai ales, să fac lucruri de genul „hai să ne facem că lucrăm”...

Revista în care scriu tineri din Botoșani și din Bălți, „Tineri jurnaliști fără frontiere”, poate părea o bagatelă la prima vedere. Numai că punțile care se creează peste timp și spațiu sunt cu adevărat importante, existența unei publicații în limba română în Bălți (chiar dacă într-un tiraj redus), precum și șansa pe care o au adolescenții de a păși – mai timid sau cu aplomb – în lumea jurnalistică, toate sunt obiective ce pot fi motivații existențiale.

Nu vreau să trag concluzii și să formulez ierarhii, pentru că revista va continua să apară și după finalizarea proiectului. Despre cu totul altceva vreau, în schimb, să scriu. În primul număr al revistei, Mădălina Roxana Prilipcianu semna un text care se intitula „Confesiunile unei adolescente”. Mădălina e membră la Filiala Nevăzătorilor Botoșani, unde lucrez, atât ea cât și tatăl ei având probleme de vedere. În acea vreme, în luna mai, am fost pentru prima dată la ei acasă, într-o zonă ce ține de „underground”-ul Centrului Vechi. Am aflat că ea, cei doi frați mai mici și părinții locuiau într-un spațiu de 30 de metri pătrați, că neșansa îi făcuse să aibă datorii la chirie și penalități, actele casei erau și ele încurcate, ce mai, situația părea fără ieșire.

Și am pornit, fără să-mi fac speranțe prea mari, la drum. Le-am studiat actele, precum și legi în vigoare și am întocmit o solicitare către Primărie (cu documente solide în tandem), pentru a le anula penalitățile. Cătălin Flutur, primar în acea vreme, le-a promis sprijin. După alegeri, mama fetei s-a dus din nou la el, de această dată la „Locativa”, unde era director. Și a mai trecut vremea, ședințe, întruniri de Consilii de administrație și de ce ne mai depinde soarta în zilele noastre și, prima minune: s-a aprobat anularea datoriei pentru chirie! Diferența rămasă s-a eșalonat pe 10 luni și familia Mădălinei s-a trezit, în sfârșit, cu acte în regulă și cu o datorie rezonabilă.

Îmbucurător e că o „a doua minune” se șteie deja „după colț”. O familie care locuia într-un spațiu de 80 de metri pătrați, tot în Centrul Vechi, la „Strada Mare”, voia să se mute, fiindcă credite din alte timpuri îi chinuiau și nu le rămăneau bani de chirie. Familia Prilipcianu, în baza certificatelor de handicap, nu mai avea de plătit chirie, în baza unei legi mai noi. Titularii de contracte s-au înțeles, le-am scris o altă cerere, au vorbit din nou cu Cătălin Flutur care a fost de acord cu schimbul, au primit „Ok”-ul și de la actuala conducere a Primăriei și s-au mutat, cu toții, în casă nouă.

M-am dus azi în vizită cu două jucării pentru copii și cu o sticlă de ulei pentru adulți (că uleiul de la UE mai are cale de parcurs până la Botoșani) și m-am bucurat ca la 18 ani, când am primit de ziua mea un casetofon japonez cumpărat din shop (mare minune!). În casă era cald, frățiorul Mădălinei își făcea temele asistat de cea mică, iar adulții aveau zâmbete pe chip.

Sunt situații în viață în care necazurile te prind te picioare și te trag în jos, cu tot dinadinsul. Aș crede că familia de care am scris a ieșit la liman și se vor descurca, singuri, pe mai departe. În ce mă privește, a fost unul din cele mai bune lucruri pe care le-am făcut pe anul în curs. Să mă gândesc ce ar putea urma!

Carmen MORARU

„Când mă aflu în orașele situate de-a lungul Prutului, sunt salutat în mod frecvent”

- Bună ziua, domnule Ciobanu. Ne cunoaștem, așa zice de-o veșnicie, din vremea când erați lider local al unui partid... Apoi v-am întâlnit ocupând o funcție la vârf în administrația județului, iar mai spre zilele noastre consiliind oameni din cultura locului. Notabilă și de reținut este și implicarea, pe termen lung, în proiectele transfrontaliere. Ce v-a rămas, cu adevărat, la suflet, din toate acestea? Ați putea alcătui un soi de clasament?

- Este extrem de greu să vorbesc despre propria persoană, pentru că a te prezenta „pe tavă” unui public eterogen - scindat între opțiuni politice, fără ideologii, fără mamă, fără tată - reprezintă un risc asumat.

Nu pot să vă refuz, așa că voi încerca să mărturisesc ceea ce este cu adevărat esențial. Da, am fost unul din întemeietorii Partidului Socialist al Muncii la Botoșani. În anul 1996, în „cartel electoral” cu PDSR, am fost ales în funcția de vicepreședinte al Consiliului Județean Botoșani. În anul 2000 am demisionat din partid și, cu timpul, am constatat că locul meu nu poate fi în politica actuală. Din mai multe motive, dintre care cel mai important a fost lipsa de moralitate a multor oameni politici (promisiuni deșarte făcute în campaniile electorale, durata de o noapte sau un trimestru a unor înțelegeri și proiecte politice, încălcarea cu seninătate a unor legi aprobate chiar de către ei, aleșii noștri parlamentari și câte altele).

Unele satisfacții sunt legate de locurile de muncă în care mi-am profesat meseria de bază, aceea de economist: la „Electrocontact”, inspector de concurență la Oficiul Concurenței și de auditor public la Consiliul Județean Botoșani. Am fost și sunt un consumator de cultură. Prezența mea la teatru, la concertele filarmonicii botoșănene, la concertele de muzică populară și la marile manifestări artistice organizate de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale cred că nu mai trebuie probată, dovedită. Cursurile de perfecționare parcurse de mine la Baia Mare, Focșani, București și în alte centre din țară, precum și modulul de 10 zile de la Haga din anul 1998 îmi conferă dreptul de a afirma că „deslușesc” cu oarece pricepere managementul ca teorie și practică, în special managementul cultural. Iată de ce, în regim de voluntariat, îmi ofer cunoștințele acumulate în timp tuturor celor care mi le solicită. Dar cele mai mari satisfacții le-am „trăit” în ultimii 15 ani învățând, la început, tehnica scrierii proiectelor cu finanțare europeană, după care am încercat și am reușit, cred eu, să aplic numeroase dintre

*** Declarația îi aparține lui
Gheorghe Ciobanu,
botoșănean care are realizări
de reală diversitate în
portofoliul personal***

ele. Primul proiect reușit datează din anul 1998, având ca parteneri Consiliul raional Făleşti din Republica Moldova și Primăria orașului Sotenas din Suedia, iar ultimul l-am finalizat la 23 martie 2012. Împreună cu prietenul meu Constantin Agapi am scris, de-a lungul acestor 15 ani, peste 30 de proiecte și am câștigat 21. Majoritatea au avut parteneri din diverse raioane ale Moldovei, de la Briceni (din nordul acestei mici republici), până la Căușeni, aproape de Odessa.

Am cunoscut foarte mulți oameni și pot să spun că, pe stradă, atunci când mă aflu în orașele situate de-a lungul Prutului, sunt salutat în mod frecvent. Mă mândresc cu faptul că sunt considerat un prieten al moldovenilor. Deși am derulat proiecte și în Regiunea

Cernăuți, în special cu Raionul Herța (cu populație de etnie română în procent de 98%), cred ca noi toți suntem și rămânem datori pe viață. De ce? Pentru că am făcut foarte puțin pentru ei. Regimul juridico-politic din Ucraina, deși conține reglementări pentru naționalitățile conlocuitoare, practica autorităților nu este prea darnică cu românii. Iar România stă „cu spatele la ei”, așa cum afirma un intelectual la o întâlnire ce a avut loc la Societatea Culturală „Mihai Eminescu” din Cernăuți.

Din ce am spus până acum rezultă și clasamentul: pe primul loc implicarea în proiectele cu finanțare europeană și pe cel secund - profesia de bază.

- *Dintotdeauna, sau poate mai abitir în ultimii 22 de ani, e mare vânzoleală în zona politicii. V-ați mai întoarce?*

- Greu de spus. Principiile mele de viață, de gândire și acțiune nu se potrivesc deloc cu năravurile sau moravurile politicii actuale din România. Totuși, unor politicieni locali care se bucură de aprecierea mea aș putea să le ofer sugestii și chiar să contribui la fundamentarea unor proiecte importante.

- *Revenind la proiecte, vorbiți-mi despre "lucrurile care rămân", fiindcă e ceva ce m-a preocupat de când lumea. Ce a rămas, bun, în urma proiectelor pe care le-ați scris și care s-au materializat? Mă gândesc, poate, la schimbări de atitudine, de mentalitate... Spuneți dumneavoastră...*

- Obiectivul general al programelor de cooperare și bună vecinătate România – Ucraina - Moldova, declarat de Uniunea Europeană, se referă la înlăturarea disparităților existente între regiunile de graniță și apropierea dezvoltării economice și sociale a zonelor transfrontaliere prin dezvoltarea legăturilor între comunități/organizații /instituții, creând posibilitatea ca actorii locali să participe la activități comune, astfel ca noua frontieră externă a Uniunii Europene să nu fie percepută ca o barieră în calea legăturilor existente și a cooperării la nivel local.

În ultimii ani am constatat ca mai exista și un alt scop, nespecificat. Din punctul meu de vedere, programele transfrontaliere reprezintă „o școală” pentru tinerele democrații din Estul Europei. Aplicând un proiect timp de 12-24 de luni, toate persoanele implicate se obișnuiesc cu o anumită rigoare în respectarea cerințelor și restricțiilor impuse de finanțator. Lucrul în comun, luarea unor decizii prin consens de către toți partenerii, admiterea unui sistem de monitorizare și evidențiere a cheltuielilor diferit de practica curentă sunt doar câteva din elementele care, în timp, modifică gândirea și atitudinea tuturor aplicanților. Prin sistemul de publicitate extrem de elaborat și precis, comunitățile locale sunt informate cu privire la obiectivele, scopurile și rezultatele proiectelor.

În general, efectele proiectelor transfrontaliere „se văd” în timp, pe mai multe planuri: economic, social, cultural-educativ și administrativ. În plus, se

crează punți de legătură între oameni cu aceleași preocupări. Aș îndrăzni să afirm că și în plan politic ceva s-a schimbat în Republica Moldova. Spre exemplu, cu ani în urmă, în raioanele situate de-a lungul Prutului – în urma alegerilor locale - dominau comuniștii. Astăzi ponderea s-a schimbat în favoarea forțelor democratice, cu excepția raionului Edineț.

- *E greu să te formezi ca specialist în întocmirea de proiecte europene? Sincer, mi se pare că avem de-a face cu un domeniu cu inflație de birocrație, multă ariditate și cu o tentă consistentă de aleatoriu... Dacă ați fi în postura de a "face cărțile" în domeniu, ce ați schimba?*

- Aș spune că avem nevoie de multă voință, perseverență și înțelegere a resorturilor interne ale fiecărui program finanțat de Uniunea Europeană. Sincer, am constatat că multe persoane de la noi și de aiurea vorbesc mult despre proiecte în general și în mică măsură despre tehnica scrierii proiectelor din două motive: unii nu știu să scrie un proiect iar alții, mai puțini la număr, păstrează „secretul” cu scopul de a îngradi concurența, evident în avantajul material al celor care știu. Eu nu fac parte dintre cei care păstrează cunoștințele doar pentru uzul personal, dovada fiind faptul că în anul 2011 am organizat șase seminarii în tot atâtea locații din Republica Moldova și un seminar

la Herța (Ucraina), pentru a pregăti cel puțin câte un funcționar public de la administrațiile publice participante pentru accesarea de fonduri europene.

Ariditatea textelor din „Ghidul aplicantului” provine, în parte, de la Comisia Europeană și în parte de la Autoritatea de management care este obligată să găsească un numitor comun cu partenerii din Ucraina și Moldova. Dacă aș fi în postura de a „face cărțile” aș reglementa mult mai bine două aspecte importante. În primul rând, aș restrânge domeniile cărora li se adresează programul în funcție de volumul fondurilor alocate; spre exemplu, la Apelul de proiecte din anul 2011 a fost alocată suma totală de 38 milioane euro pentru trei priorități care înglobează incubatoare de afaceri transfrontaliere, alimentări cu apă, canalizări, drumuri de interes comun înspre și dinspre punctele de trecere a frontierelor, dezvoltarea agriculturii, probleme de mediu, turism, educație și cultură, situații de urgență etc. Au fost depuse peste 1.200 de proiecte, din care 600 proiecte mari, cu valori între 1.000.000 – 2.500.000 euro și 620 proiecte „People to People”, cu valori de până la 150.000 Euro. În această situație au fost acceptate la finanțare doar 3-4% din numărul total al proiectelor depuse, aspect ce ar putea plasa acest program, pentru următorii ani, în derizoriu.

În al doilea rând, aș reglementa foarte clar sistemul de decontare a cheltuielilor. Practica introdusă în acest an de a utiliza un curs mediu de schimb între moneda națională și Euro creează diferențe mari și uneori se produce depășirea artificială a alocațiilor pe capitole și linii bugetare în defavoarea aplicanților. Spre exemplu, am încheiat un contract de furnizare de bunuri în luna ianuarie 2012 și am achitat contravaloarea acestuia în luna martie. În contract nu poți înscrie cursul mediu pe anul 2012 pentru că, pur și simplu, nu poate fi calculat. Dacă proiectul se încheie la 31 decembrie, controlorii de prim nivel de la serviciile teritoriale ale Ministerului Dezvoltării Regionale aplică un curs mediu pentru perioada ianuarie – decembrie și de aici apar diferențe, unele destul de mari pe care trebuie să le suporte beneficiarul proiectului. Practic, acest sistem distorsionează realitatea.

- În spatele manierelor elegante, am sentimentul că se ascunde un perpetuu luptător. Nu vă văd plimbând nepoți în parc, ci mereu în avangardă. Fie ea culturală, administrativă, socială... Simțiți că vin din urmă oameni de aceeași factură? Mai există interes pentru un "mai bine" general, sau doar un mercantilism meschin și de moment?...

- Mercantilismul se vede de la o poștă și, din păcate, a intrat în sângele multor persoane din societatea noastră fără sare și piper. Eu am întâlnit și oameni „curați” la suflet și în gândire, unii chiar foarte tineri, care doresc să „pună umărul” pentru că roata să se învârtă pentru un „mai bine” la nivelul comunităților. Chiar dacă astăzi este vremea unor indivizi rapace, fără scrupule în a obține „halcă” cea mai mare, sunt convins că situația se va schimba în

România. Aveți dreptate, vin din urmă personaje dispuse să lupte atât pentru ei, dar mai ales pentru societate. Dacă voi fi sănătos, mă voi afla de fiecare dată în această arie de acțiune.

- De multe ori, mulți dintre noi ne pierdem încrederea în zile mai bune, iar cu "luminița de la capătul tunelului" ne-am lămurit de mult. Ce ar fi de făcut pentru a ne păstra echilibrul ca indivizi, ca societate?

- Eu cred că societatea noastră este bolnavă și trebuie să suporte operații dureroase pentru a se vindeca. Constatăm că totul este interpretabil în România (Constituția, legislația în general, normele de drept), totul este efemer (de azi pe mâine), totul poate fi vândut și cumpărat în detrimentul statului român. Aceste racile ale societății românești se resimt în comportamentul cetățenilor ei. Foarte mulți nu mai vor să audă de corectitudine, civism, solidaritate cu cei nevoiași. În acest sens, sistemul educativ din România este corigent 100%.

- Ce apreciați la tânăra generație și ce credeți că ar fi de corectat?

- Cunoscut mulți tineri și am făcut echipă cu unii dintre ei. Am fost impresionat de forța opiniilor lor, de dorința de afirmare pe plan social. Din păcate, am cunoscut și tineri absolvenți ai unor facultăți de stat sau particulare care au trecut precum „gâsca prin apă”. Au carențe mari la capitolul lectură de specialitate, unii nu-și cunosc bine meseria aleasă și nici nu fac eforturi de a se perfecționa. La capitolul comportament, uneori rămân blocat pe stradă auzind ce iese din gura multor tineri, băieți și fete.

- Fac o paranteză din zona Science fiction și vă propun să vă imaginați că luați, din nou, viața de la capăt. Ați face aceleași lucruri sau au rămas domenii care să vă fie dragi și pentru care nu v-ați găsit răgazul necesar în anii de până acum?...

- Dacă aș lua viața de la capăt nu aș schimba nimic. În general, m-a caracterizat perseverența în atingerea scopurilor pe care mi le-am propus. Și nu regret nimic.

Dacă sunt domenii pentru care nu am găsit răgazul să mă ocup de ele? Da, mi-aș fi dorit să stăpânesc foarte bine limba engleză. Deși pot să traduc binișor cu dicționarul, ideal ar fi ca toate proiectele să le scriu direct în engleză, dar încă nu pot să fac acest lucru. Sunt obișnuit să învăț în fiecare zi câte ceva, chiar dacă am împlinit recent 68 de ani așa că, probabil, nu mi va fi greu să realizez și acest proiect de viitor.

- Vă mulțumesc.

Lungul drum de acasă... până acasă!

Când te naști și locuiești într-un anumit loc, fără să vrei, ajungi să crezi undeva în subconștient că acela devine un univers, unicul, pentru început. Apoi, vestea despre imensitatea altor universuri îți zdruncină sentimentul de „acasă”. Acasă nu poate fi peste tot, ci doar într-un câmp magnetic creat de propria persoană cu ajutorul sentimentului de confort. Tot ce rămâne înafara acestui câmp magnetic devine străin, îndepărtat și înfricoșător. Cu timpul, însă, diametrul câmpului de familiaritate crește și începe să se miște, dar poartă cu el amintirea primului său centru. Linia, care unește cele două „acasă” ale mele, e una destul de lungă, de vreo 450 de kilometri, din cel mai nordic punct al țării, până în marea capitală din sud, dar stabilirea celui de-al doilea centru a fost făcută treptat, din fericire. De aceea am și avut timp să analizez întregul proces.

Prima mea călătorie în București a fost acum 3 ani. Nu știam unde sunt, cum se numesc străzile acelea, cum sunt ele poziționate pe hartă, cum să ajung în cutare loc sau în altul, ci eram ca teleportată într-un loc de cinci ori mai mare decât orașelul de provincie în

care mă născusem, de 10 ori mai înalt și de 15 ori mai gălăgios. Nu eram speriată, dar toate noțiunile de spațio-temporalitate îmi erau date peste cap. Cum adică să petreci o oră pe drum, între destinații? Într-o oră străbăteam orașelul meu în lung și-n lat. Ca să nu mai vorbim că o călătorie cu tramvaiul era pentru mine (în copilărie, mai ales) o ocazie destul de rară și un motiv de bucurie, pentru că întotdeauna destinația era un magazin din afara orașului la care mergeam doar la anumite evenimente. Iar aici, erau zeci de tramvaie pe care ai fi putut să le iei!

Tot atunci am făcut și prima mea călătorie cu metroul. Habar n-am de la ce stație până la ce stație. Știu doar că băiatul cu care mă plimbam a râs de mine când am întrebat uimită dacă mergem „cu metroul?!”. Și că îmi spunea să mă port firesc, pentru că făcusem niște ochi cât Bucureștiul de mari și mă apropiam destul de mult de marginea peronului ca să văd șinele de tren. După aceea, o bună perioadă de timp, am nutrit o adevărată pasiune pentru mersul cu metroul, pentru mirosul specific din stații - de plastic și de metal, combinat cu mirosul patiseriilor de lângă

peron, pentru sunetul de scârțâit de roți, când ajunge trenul în stație și vocea caldă a femeii care spune articulat „Atenție, se închid ușile!”. Ulterior, când am mai acumulat experiență, am început să joc un fel de concurs cu mine însămi, încercând să nimeresc de fiecare dată locația peronului, odată cu vocea femeii - „Urmează stația X, cu peronul pe partea Y.” Și, desigur, am păstrat într-un cufăr cu amintiri prima mea cartelă de metrou. Începusem, de fapt să pun bazele unui nou „acasă”.

Acum, după 3 ani, iau metroul aproape zilnic, alergând și fără prea multă filosofie. I-am învățat chiar și regulile nescrise, ca pe niște coregrafii. Ghicesc locațiile peroanelor înainte ca vocea femeii să zică măcar „Atenție...”. Mă poziționez în fața ușilor înainte să ajungă metroul în stație. Mă uit la fețele celorlalți călători, la fel cum și ei se uită la fețele celorlalți (întotdeauna se creează un circuit intern al privirilor, nu poți scăpa necercetat, mai ales dacă ai privilegiul de a sta pe scaun). Și, uneori, când am chef de joacă, mă așez cu spatele pe pereții de cauciuc gros și pliat ai joncțiunilor dintre vagoane, ca să simt adrenalina fiecărei curbe. Metroul nu mai reprezintă pentru mine un exotism, așa cum era privit altădată, dar rămâne un factor special al unui nou „acasă” care nu mă lasă să intru în monotonia celorlalți. Și cred că asta e lucrul

cel mai important atunci când se întâmplă o astfel de mutare de domiciliu, nu să devină pentru tine un loc atât de cunoscut, încât să fie insesizabil, ci, mai degrabă, să reușești să-i atribui funcții și semnificații care să țină numai de tine și care să certifice zona de familiaritate despre care vorbeam mai sus.

Schimbările au fost multe, nu numai cele care țin de dimensiuni matematice, distanțe și timp, dar astea au fost cele mai pregnante. S-au schimbat atmosfera locului, oamenii, până și limba, întrucâtva. De curând, am revăzut locurile prin care m-am plimbat acum 3 ani, când eram pentru prima dată în București. Și revelația mea a fost una destul de mare. Acolo unde credeam eu că sunt undeva departe, în afara posibilităților mele de a înțelege geografia urbană a orașului, eram de fapt destul de aproape de locurile astăzi cunoscute. Acolo pe unde treceam privind fascinată, neștiind unde sunt, eram de fapt în spatele unei zone prin care trec acum destul de des. Nu mai sunt nici distanțele astea ce-au fost! Pentru că, odată ce nivelul de familiaritate al câmpului magnetic crește, crește și sentimentul de aproape, sinonim cu „acasă”.

Sabina BALAN

Emoție de toamnă...

Știi... cred că toamna este Universul amalgamului. Toamna... este amalgamul culorilor... al sentimentelor... și poate că și al singurărilor târzii...

Toamna... eu pot întoarce timpul... pot gusta dulceața durerii ce se decojește din amintiri... pot zbura prin tristețea liniștii perfecte... Iubesc Toamna... tocmai pentru că iubesc mirosul amărui ce plutește în aer... Ador Toamna... pentru că e Perfectă... în lumea mea...

Cred că... melancolia și disprețul morții față de viață... ne pot face ceva mai sensibili... mai predispuși tristeții... mai maturi... mai Fericiti... Și chiar dacă toate acestea... poate nu rezumă fericirea în lumea voastră... ei bine, o rezumă în lumea mea.

Sensibilitatea... te face să fii OM...

Tristețea... te face să fii pregătit pentru fericire...

Maturitatea... te face să înțelegi și să prețuiești fericirea...

Lorena PALADE

Club de literatură la Seminarul Teologic „Sf. Gheorghe” Botoșani

Pe 19 septembrie, o delegație de la Mitropolia Moldovei și Bucovinei condusă de părintele arhimandrit Hrisostom Rădășanu, Consilier al Sectorului Învățământ și activități cu tineretul al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei a poposit la Seminarul Teologic „Sf. Gheorghe” din Botoșani. Scopul vizitei a fost implementarea la nivelul Seminarului Teologic Botoșani a unui proiect ambițios prin care se urmărește dezvoltarea aptitudinilor de comunicare, redactare, lectură, muzică a elevilor seminariști.

Proiectul a fost inițiat de Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Sectorul Învățământ în colaborare cu Fundația Varlaam Mitropolitul, Portalul Doxologia.ro, Centrul de Dezvoltare și Inovare al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Seminariile Teologice Ortodoxe din Arhiepiscopia Iașilor. Grupul Aleph este un for reprezentativ al proiectului care centralizează toate cluburile formate în seminariile teologice.

În prima etapă a proiectului, elevii Seminarului Teologic Botoșani alături de alți colegi de la alte seminarii din Arhiepiscopia Iașilor au participat la Școala de Vară „Varlaam Mitropolitul” de la Miclăușeni, în luna iulie, pentru a se forma prin cursurile și atelierile de lucru – unde au experimentat lucrul în echipă, argumentarea și dezbaterăa unor opinii.

Domnul Cezar Dascălu și domnul Valentin Țoc, trainerii proiectului, au explicat modul în care va funcționa Clubul de Literatură în cadrul Seminarului. Membrii clubului au obligativitatea de a se întâlni

săptămânal într-o sală destinată unor astfel de activități. Ședințele vor urmări, pentru început un model standard: fiecare membru va prezenta în aproximativ cinci minute un text citit (beletristică, poezie), după care se va aduce în dezbatere un subiect anunțat anterior împreună cu bibliografia aferentă de către coordonatorii Aleph, de interes comun.

În acest context, la Seminarul Teologic „Sf. Gheorghe” Botoșani s-au desfășurat pe parcursul intervalului septembrie-octombrie câteva ședințe ale Clubului de Literatură. Elevii au dovedit entuziasm și preocupare atât pentru prezentarea lecturilor, a percepțiilor pe teme diferite formate prin lectură, cât și pentru receptarea materialelor primite de la coordonator și pentru dezbaterăa acestora.

Recent, tema propusă lecturii și dezbaterii a fost Copilărie/tinerete în Ortodoxie, o temă incitantă și greu de epuizat într-un timp destul de limitat. La întrunire au participat 16 elevi din clase diferite de la cele două specializări. După ce au prezentat câteva lecturi pe această temă (atât cu caracter religios cât și din literatura beletristică), a urmat audierea unui fragment din conferința susținută de preotul Constantin Necula despre tinerete și Ortodoxie. Elevii au fost captivați de mesajul profund formativ al prelegerii, de tonul cald, apropiat, folosit de vorbitor, de exemplele preluate din realitatea cotidiană de faptul că au descoperit însăși trăirea lor.

Începând cu luna martie, proiectul va permite realizarea unor parteneriate între Seminar și celelalte licee interesate. (Redacția)

La despărțire...

*N*e așezăm la masă. Privesc în gol și mă întreb dacă sunt ok. Absentă parcă, îți răspund cu un simplu zâmbet. Ceri ospătarului două cafele. Mă prinzi de mână ca să-mi atragi atenția; văd în privirea ta o părere de rău. Am ajuns acolo unde nu am vrut vreodată. Scoți pe masă pachetul de țigări, cheile și telefonul. Îți aprinzi o țigară și mă prinzi iar de mână. Chiar atât de rău îți pare ?! Mă uit cu dispreț spre telefonul tău. Acel telefon care suna mereu. Acel telefon care afișa numărul meu și nu răspundea. Acel telefon pe care te prefăceai că-l uiți doar să nu-l mai auzi. Cine ești tu de fapt ? Și unde e iubitul meu ? Ce ai făcut cu el ? Și ce cauți tu aici ?

... Închid ochii. E prea târziu să mai schimb ceva. Tu ești deja plecat, iar ea e deja acolo. Te uiți la telefon. Aștepti. Vrei ca timpul să se scurgă mai repede. Vrei să pleci. Nu mai ai răbdare. Ai fumat deja trei țigări și nici măcar nu a sosit cafeaua. Știi că ea te așteaptă. Așteaptă să o suni. Așteaptă să-i spui că eu sunt trecutul și că ea e prezentul. Aș vrea să am putere să vorbesc. Dar am obosit. Vreau să mă întorc acasă. Să te găsesc dormind și să mă așez în pat lângă tine.

Să dormim împreună. Atât. Cafeaua e aici. Mă întreb cum e ea și nu sunt eu. Aproape că-mi pare rău pentru ea. Și ea va ajunge aici. În același loc ca și mine. Și poate va simți la fel. Sau poate nu. Sau poate mai rău. Mă cutremură gândul că voi găsi camera noastră goală. Că mă voi așeza în pat și voi îmbrățișa o pernă. Că o voi strânge puternic în brațe și că mi-aș dori să-mi ia durerea. Nu vor mai fi nopți pierdute vorbite la telefon sau discuții lungi pe internet. Nu vor mai exista seri în care ne vom face planuri despre “cum va fi când...”. Nu vom mai împărți sunete, culori, zâmbete, sărutări, cearșafuri sau băuturi. Nu vom mai fi noi. Stingi a șaptea țigară. Bei o ultimă gură de cafea. Îți strângi lucrurile. Ești gata să pleci. Eu sunt gata să rămân. Mă săruți părintește și mă îmbrățișezi încet... Rămâi cu bine.. Recomandarea de astăzi: Anton Zap – Can’t tell you. See you soon !

Andra BOBOC

<http://andraboboc.blogspot.ro/>

Internetul, în viața copiilor și a adulților

Fundația pentru Dezvoltare Economică și Integrare Europeană Iași, în parteneriat cu Fundațiile ieșene FILOCALIA și LERIS, Asociația Obștească „Centrul Inițiativelor Private” (CIP) și Colegiul Tehnic Feroviar din Bălți, Republica Moldova împreună cu asociații Colegiul Național „Emil Racoviță” și Inspectoratul Școlar Județean din Iași finalizează în această lună proiectul “The Internet: E-friend or E-enemy? IFE” finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Operațional Comun România - Ucraina – Republica Moldova 2007 – 2013 și prin intermediul Instrumentului European de Vecinătate și Parteneriat și co-finanțat de statele participante în program. Scopul proiectului a fost unul stringent: de a crește gradul de cooperare transfrontalieră în vederea informării tinerilor și publicului în general și de a conștientiza avantajele și pericolele implicate de utilizarea Internetului.

Obiectivele specifice ale proiectului au fost informarea corectă a copiilor cu privire la comportamentul pe care ar trebui să-l adopte atunci când accesează și utilizează internetul; dezvoltarea în rândul părinților și cadrelor didactice a unei atitudini corecte privind accesul la internet al copiilor lor, o atitudine de orientare și de supraveghere; crearea unor structuri de cooperare între societatea civilă, sistemul educațional și autoritățile publice printr-o platformă de comunicare și informare cu scopul de a divulga acele situații periculoase pentru copii în momentul folosirii Internetului prin accesarea diferitelor site-uri.

La 12 octombrie a.c., în Sala de conferințe a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți echipa de lucru a proiectului a prezentat rezultatele obținute pe parcursul celor 18 luni de implementare. Tinerii din

Bălți și Iași au participat la un concurs din două secțiuni: de creație literară și de postere, ambele vizând importanța Internetului și pericolele care pot apărea în utilizarea necontrolată a acestuia. Premiile pentru învingătorii ce au dat dovadă de creativitate și expresivitate au inclus camere web, stick-uri de 16 GB, compas, mouse-uri, agende și alte cadouri de preț.

Cei 500 de elevi din cadrul a 6 școli/licee din Iași (România) și 4 școli/licee din Bălți (R. Moldova) cât și părinții acestora, cadrele didactice din aceste instituții, au avut doar de câștigat de pe urma implementării acestui vast proiect transfrontalier, deoarece toți au fost instruiți cum și cât timp să petreacă on-line, să fie precauți pe cine adaugă în lista de prieteni, cu cine comunică și cum să folosească eficient normele de securitate. Avantajul lui, după cum ne-a mărturisit Violina Banuh (asistent proiect), este de a nu provoca dependența de comunicarea virtuală, care reprezintă o barieră pentru tineri la integrarea în societatea reală.

Maria POPA

„Ziua vinului”, noian de adepți, dar și denigratori - pe alocuri

Pe parcursul ultimilor zece ani, la începutul lunii octombrie, în toate localitățile Republicii Moldova se sărbătorește Ziua Națională a Vinului. La manifestări participă, tradițional, aproape toate întreprinderile vinicole, vinificatorii privați, reprezentanții ramurii din instituțiile științifice și de învățământ, colectivele populare de artiști amatori, agențiile de turism, întreprinderile din alimentația publică, consumatorii, care își prezintă producția în pavilioane expoziționale și gustă din tulburelul anului. Programul sărbătorii prevede distracții și concerte, degustări de vinuri, concursuri de bucate naționale etc. etc.

Scopul principal al sărbătorii este formarea imaginii Republicii Moldova și a fiecărei localități în parte pe arena internațională, atragerea turiștilor la eveniment, dar și educarea unei culturi a consumului vinului. Nu e un secret de stat că vinul nostru este deosebit de gustos, ba chiar de leac, așa că-i firesc să-l promovăm nu doar în republică, ci și peste hotare. Nu voi greși dacă afirm, că Ziua Națională a Vinului constituie recunoașterea valorii incontestabile a vinificației Republicii Moldova.

Și la Bălți evenimentul a fost sărbătorit chiar în centrul orașului, unde și-au deschis adevărată vinărie

majoritatea întreprinderilor vinicole din nordul republicii. Primăria Bălțiului a instituit premii bănești pentru vinul de anul trecut și „Tulburel” (vinul nou), degustarea fiind făcută de o echipă de specialiști în domeniu. În timp ce gospodarii își prezentau și propuneau tuturor să guste din dumnezeiasca licoare, pe scena improvizată din fața Teatrului Național “Vasile Alecsandri” evolau colectivele artistice din municipiu, iar meșterii populari își demonstau măiestria în artizanat la târgul ce purta genericul “Strugure împărătesc, în via mea vreau să te cresc”.

Ceea ce supără însă cel mai mult vis-à-vis de acest eveniment sunt vocile unor reprezentanți ai societății civile, dar și a baptilștilor din republică, care denigrează efortul inițiatorilor sărbătorii și sugerează autorităților să nu mai promoveze “beția” în rândul cetățenilor, venind cu ideea de a redenumi sărbătoarea Ziua Națională a Vinului în “Sărbătoarea Roadelor”. Toate bune, doar că se uită, că VINUL este licoarea excepțională a omenirii, pe care Omar Khayyam în Rubaiyate l-a numit Stropul Veșniciei, Apă Vie... a vieții. Până la urmă, cred eu, orice sărbătoare poate fi denigrată, spre exemplu, chiar și cea a usturoiului: vezi, doamne, că se împutește lumea!; cea cu Ignatul:

că se sacrifică porcul și multă lume în general este vegetariană și nu folosește în alimentație carne...

Cred că sărbătoarea „Ziua Națională a Vinului” n-are nimic comun cu dependența de alcool a unor cetățeni de-ai noștri. Soluția ar fi să promovăm mai insistent modul sănătos de viață, să deschidem mai multe terenuri sportive, să antrenăm tinerii în diverse cluburi pe interese și să-i îndemnăm la drumeții pentru a-și cunoaște țara, iar o cale de salvare pentru cei care nu se pot lăsa de alcool și n-au măsură la gură ar putea deveni (de ce nu?) și pocăința în biserică.

Vinul, cred eu, trebuie să rămână simbolul vieții și în cinstea lui să se organizeze sărbători la care să reînviem vechiul nostru obicei de producere a vinului de calitate, să-l exportăm, să ne mândrim cu el în lume, să-i savurăm din dulceața și puterea miraculoasă!

Ioana POPA,
studentă, Facultatea Limbi străine,
USB „A. Russo”, Bălți

Viața de student și farmecul ei perpetuu

După aproape trei luni în care am stat departe de universitate, de colegi, de profesori, m-am reîntors cu forțe, gânduri și idei noi.

Un nou an universitar, noi profesori, chiar și noi colegi, dar același mare entuziasm de a pătrunde din nou în altarul sacru al cărților, de a trece cu mâna peste rafturile care abia mai respiră de atâta greutate și de a deschide cu inima fiecare pagină.

Vacanța a fost minunată, irepetabilă, dar reîntoarcerea la facultate este de neînlocuit. Pășind primele trepte te arunci deja în almalganul de cunoștințe, în universul literelor, în cel mai pătrunzător, misterios și neașteptat loc de pe tărâmul erudit - filologia. Intrarea în fiecare sală de curs e o provocare, pentru că știm sigur că vom învăța ceva nou.

În fiecare zi din vacanță am simțit lipsa colegilor mei. Reîntâlnirea cu ei este o ca un balsam pentru suflet. Iubesc momentele petrecute alături de ei, clipele în care

plecam toți la bibliotecă să ne pregătim împreună, crâmpiele de timp dinaintea unui seminar, în care toți repetam, cele din timpul examenelor, în care toți împărtășim aceleași trăiri, pauzele în care spunem glume... Îmi place și sentimentul de "frică și vinovăție" pe care îl simțim toți când se întâmplă să mai chiulim de la vreo oră.

Colegii sunt colegi, de ei nu te poți despărți sufletește niciodată, pentru că anii cei mai frumoși sunt cei de studenție, iar cele mai frumoase clipe sunt cele petrecute împreună cu colegii.

E foarte important să învățăm. Din păcate mulți nu mai cred asta, dar să ai carte rămâne cel mai de preț "avut" al omului. Să ai cunoștințe, să ai idee despre cine ești și despre ce se întâmplă în jurul tău...

În viață poți să urci multe culmi, dar dacă nu ai învățat cum să te menții și cum să prevezi o nenorocire, atunci cazi, pentru că după cum a spus Valeriu Buțulescu: "Înainte de a învăța să ne jucăm de-a viața, trebuie să învățăm să ne jucăm de-a școala".

Erica LATIPOVA
studentă USB „A. Russo”,
Facultatea de Filologie

Vizita unui străin în țara sa

Cetatea Albă (în ucraineană Bilhorod-Dnistrovski) este un oraș în raionul omonim din regiunea istorică Bugeac, în Ucraina de astăzi regiunea Odesa. În timpul lui Burebista, cetatea se numea “Tyras” și ținea de regatul dacic al lui Burebista. Cetatea s-a aflat sub suveranitatea moldovenilor între 1359 și 1484, când Ștefan cel Mare a pierdut cetatea, aceasta fiind cucerită de turci. Orașul devine parte a Regatului României între 1918 și 1940.

Vizita la Cetatea Albă aflată azi pe teritoriul orașului Bilhorod – Dnistrovski din Ucraina, a fost o mare sărbătoare, o revelație, un moment de revedere a pământului strămoșesc înstrăinat de mai marii timpurilor prin care a fost și ne este dat să trecem... Nu vorbesc despre alții, dar cel puțin pentru mine, a păși pe locurile unde cu mulți ani în urmă a călcat însuși Marele Voievod Ștefan cel Mare este chiar un motiv de mândrie, dar și de profund regret! Priveam cu plăcere locurile minunate din preajma cetății, respiram în voie aerul umed venit dinspre mare, admiram splendoarea acestei fortăreți seculare ce-și scaldă tălpile zidurilor în apele încântătoare și

veșnic tinere Mări Negre, vroiam mai repede să-i spun cât de dor îmi era de dânsa... Am zărit-o de după colțul unei case parșite: înaltă, mândră ca odinioară, cu turnurile înălțate spre cerul albastru, parcă stătea de veghe, pregătită oricând să țină piept dușmanilor!

Am găsit cetatea invadată de câteva zeci de tarabe. Acestea, cu toate că au alură strict comercială, nu denaturează deloc imaginea priveliștii în ansamblu. Există o congruență specifică, care amintește de vechile tarabe ale țăranilor de prin jurul cetății în plină perioadă medievală. Fotografii, picturi, brățări, coliere, statuiete, soldăței din plumb, obiecte de artizanat, sculpturi, bijuterii din pietre sau scoici – pe toate le găsești doldora prin aceste tarabe. După minute bune de cotrobăit printre obiectele de pe tejghele, grăbim pasul spre poarta principală a fortăreții. Ușa din metal te transpune instantaneu în altă epocă, mai ales că imediat ce o deschizi te așteaptă vigilent un cavaler echipat în zale și coif: stă drept și neclintit pe scaun, gata în orice moment, pentru 10 grivne (valută ucraineană), să se pozeze cu turiștii. Odată ajunși în curtea interioară a cetății se deschide o panoramă

maiestoasă ce impresionează pe oricine: ziduri și construcții păstrate intacte, arene de luptă, tunuri cu țevele îndreptate spre eventualii dușmani, artilerie grea, etc. Într-un spațiu special amenajat stăteau înșiruite aceste mașini de război, care în vremea groaznicelor confruntări de pe malul mării semănau groază în dușmani, iar azi s-au transformat, odată cu trecerea timpului, în vestigii istorice, obiecte de muzeu. Fără să vrei ele te duc cu gândul în întunecatul și controversatul Ev Mediu, când fiecare putea lua în mână arbaleta - pentru a-și încerca talentul de țintaș. Iată aici, unde totul este istorie, am dat dovadă de îndemânare și am reușit să obțin succese în competiția de tragere din arbaletă: n-o să mă credeți, dar am nimerit în țintă din prima!

Citadela cu zidurile-i groase îți dă senzația de protecție, de siguranță. În interiorul ei se aude cum marea alină malul din preajma cetății. În tot acest răstimp, cât m-am aflat în interiorul fortăreței, am încercat să nu las nicio piatră din zid neatinsă cu privirea. Am vrut ca pașii mei să măsoare fiecare petic de pământ și trăiam senzația că mă aflu cu un picior în epoca dominată de cavaleri în armuri puternice, cu privirea cruntă, pregătiți permanent să lupte. Cu toate că Cetatea Albă a fost transformată în obiectiv turistic și amenajată conform standardelor muzeistice, specificul arhaic se păstrează extraordinar de bine și atmosfera de epocă rămâne proeminentă, indiferent de instalațiile moderne din jurul ei, indiferent de barurile și terasele cu băuturi răcoritoare...

Valentin BALAN,
student USB „A. Russo”,
Facultatea de Filologie

Salon de Carte autumnal

A lături de alte evenimente frumoase ce se întâmplă toamna la Bălți, există unul cu totul deosebit, care adună la un loc scriitori și copii, lucrători ai culturii și învățământului, ziariști, oameni de toate vârstele îndrăgostiți de carte. Este vorba de Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, care în anul acesta a ajuns la ediția a IV-a. Timp de două zile (11 și 12 octombrie), copiii și tinerii împreună cu părinții lor au participat la circa 20 de activități: lansări de carte, întâlniri cu scriitorii, medalioane literare, prezentări ale creațiilor scriitorilor bălteni. Publicul bălțean a mai avut parte și de o expoziție-vânzare de carte ale editurilor din Republica Moldova.

Aceste două zile s-au transformat într-o adevărată sărbătoare, care i-a adunat la Bălți pe scriitorii Iulian Filip, Ianuș Țurcanu, Aurelian Silvestru, Nicolae Popa, Marcela Mardare, Claudia Partole, Ion Anton (care este și redactor-șef la revista „Florile dalbe”). Ei au venit la copii din Bălți cu cărți noi și cu îndemnul de a citi cât mai mult, aceasta fiind

și ideea proiectului „Spre cultură și civilizație, prin lectură”. Valentin Jitaru, Anatol Moraru, Margareta Curtescu, Nicolae Leahu, Maria Șleahțișchi, scriitori bălteni cunoscuți nu numai în republică, dar și peste hotarele ei (însă abia descoperiți de către mulți dintre tinerii participanți ai Salonului de Carte) au fost invitații unor întâlniri de neuitat.

Cu creația pentru copii a lui Gheorghe Calamanciuc, un alt nume cunoscut departe de hotarele municipiului, participanții Salonului au făcut cunoștință în cadrul medalionului literar „Basme și ghicitori pentru hâtrișori”, alături de protagonistul acestei activități. Cu implicarea elevilor a fost organizată activitatea „Vine toamna pe-ndelete / O-ntâlnesc băieți și fete” la Clubul literar „Albinața”, activitate-model organizată pentru bibliotecarii din bibliotecile publice din zona de nord a republicii.

Nu a fost trecut cu vederea la această ediție a Salonului și un alt scriitor – Spiridon Vangheli, care, deși a lipsit de la acest eveniment, a fost prezent în sufletele copiilor care au venit cu mesajul de salut și cu căciula lui Guguță, sub care au încăput toți copiii din municipiu. Elevii Școlii Primare „Spiridon Vangheli” au prezentat medalionul literar „Prin copilărie – cu Spiridon Vangheli”, au creat alături de personajele scriitorului clipe de adevărată revelație pentru elevii prezenți la eveniment. Ca și la alte ediții ale Salonului de Carte, elevii au participat la un test foarte responsabil și complicat – cel de selectare a scriitorului preferat, iar trofeul „Simpatia copiilor”, pe bună dreptate, i-a revenit lui Aurelian Silvestru.

Toată plecaciunea noastră organizatorilor acestui minunat Salon de Carte, care ne-a îmbogățit spiritual și ne-a familiarizat cu Măria Sa CARTEA.

Alecsandru Ouș,
Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, Bălți

“Dicționar de greșeli uzuale”, lansat la Bălți

În cadrul Salonului Internațional de Carte desfășurat recent la Bălți am asistat la numeroase lansări de carte ale scriitorilor prezenți la acest for intelectual de anvergură pentru toată lumea setoasă de carte și pasionată de lectură. Însă una dintre cele mai importante pentru mine, cred că și pentru toți vorbitorii de limbă română, a fost lansarea cărții “Dicționar de greșeli uzuale” a dlui Valentin Jitaru, profesor la Catedra de filologie franceză a Universității de Stat “Alecus Ruso” din Bălți.

Stăteam cuminte în sala de lectură a Bibliotecii Municipale “Eugeniu Coșeriu” și mă bucuram din suflet împreună cu oaspeții veniți să-l felicite pe acest prodigios savant, care privește la greșelile noastre nu ca la niște eșecuri, dar ca la un mijloc pentru a ne învăța să le depășim. Trebuie să recunosc că primul său “Dicționar de greșeli uzuale” editat în 2004 mi-a fost pe parcursul anilor de liceu carte de căpătâi. Acuma va sta alături și ce-a de-a doua ediție, care este și un omagiu deosebit, un elogiu sincer și plin de durere dedicat scumpei sale soții Ecaterina Jitaru, doctor în filologie, plecată atât de prematur dintre noi...

Dicționarul conține circa 3000 de greșeli și ne oferă posibilitatea să verificăm, fără profesor, cunoștințele în domeniul limbii române la diverse

capitole: fonetică, vocabular, gramatică, semantică, ortografie, ortoepie etc. Autorul ne îndeamnă să vorbim corect, deoarece aceasta e “o datorie elementară a oricărui vorbitor” de limbă română. Și mai precizează, că de Dicționar se poate folosi oricine, care consideră că trebuie pus umărul la stoparea procesului de degradare a limbii române și dorește să evite “cele mai condamnabile greșeli din vorbirea uzuală”.

Dicționarul mai conține un capitol special de Articole de cultivare a limbii, mici articole și tablete destinate cititorului interesat de rostirea corectă a unor denumiri de localități, nume proprii, produse, ba chiar și unele “basarabenisme” caracteristice doar nouă, celor din Republica Moldova. Ani în șir Valentin Jitaru a susținut și continuă să susțină rubricile de cultivare a limbii române în diverse publicații periodice din republică, are experiență și de traducător de cărți.

Caracteristic pentru domnul Jitaru este faptul, că dumnealui este un mare...Francofon! Cu el studenții de la USB “Alecus Russo” studiază specificul limbii și culturii Franței. Colegii mai mari mi-au mărturisit că e îndrăgostit de limba franceză, iar pe studenți îi încurajează să cugete, să exploreze, să inventeze, să creeze, să pună întrebări, să explice și să găsească soluții la problemele dificile legate de studiul civilizației Franței, de ortografia și ortoepia toponimelor franceze etc. etc. Însă cu aceeași vervă, Valentin Jitaru muncește asiduu și este preocupat de curățenia limbii materne – româna, iar împreună cu el trudește și fiul Lucian, cercetător științific și profesor la aceeași universitate. Pentru studenți și pentru bălțeni familia Jitaru este un model și ne oferă tuturor o lecție de dăruire profesională.

Ioana POPA,
Studentă Facultatea limbi
străine,
USB “Alecus Russo”

Dragostea on-line, fără frontiere

Unii le consideră ca fiind doar o simplă distracție, alții consideră că sunt lucruri serioase care vor avea un deznodământ fericit. Dar mai este și o altă categorie de persoane, care preferă să evite, pe cât e posibil, implicarea în acest gen de comunicare. Este vorba de comunicarea on-line numită “dragoste fără frontiere”, mai exact de relațiile pe internet. Fenomenul capătă amploare în rândul tinerilor și tot mai mulți sunt atrași în această cursă.

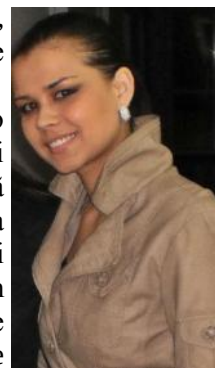
Trăim într-un secol în care totul este atât de performant și în care tehnologia a acaparat și sfera sentimentală. Messengerul, Facebook-ul, skype-ul etc permit comunicarea cu persoanele dragi, dar și cu noile cunoștințe virtuale, oricât de mare ar fi distanța dintre persoanele implicate. Dragostea virtuală, în principiu, nu se deosebește prea mult de dragostea “în forma ei clasică”, unica diferențiere pe care o putem depista ușor este lipsa îmbrățișărilor, săruturilor, contactului vizual etc. Însă dragostea virtuală mai poate aduce și riscuri consistente. Există o mare probabilitate ca după o perioadă lungă de rendez-vous-uri virtuale cei doi îndrăgostiți, ajunși tête-à-tête, să descopere cruda realitate a incompatibilității dintre ei. Trist, dar adevărat.

Însă ar fi incorect să neglijăm cazurile cu happy-end. Există oameni, care în pofida dubiilor și controverselor interioare, au făcut pasul îndrăzneț și, supunându-se riscului, au obținut finalul unui început dorit. Există persoane care consideră că relațiile

virtuale, sau intenția implicării în acestea, ar fi un mod disperat de a scăpa de singurătate, unica șansă oferită de „mărinimoasa” soartă. Conversațiile “drago-virtuale” (așa le-am intitulat) au, de obicei, dezlănțuire tipică: încep cu mesaje electronice, după care, trecând prin comunicarea prin SMS-uri, se ajunge la schimbul de poze. Apoi se trece la camera Web, comunicarea cu ajutorul microfoanelor, schimb de numere de telefon sau întâlniri în direct. Relațiile virtuale pot dura mult timp și este posibil ca persoanele implicate să nu se întâlnească nici măcar după o perioadă lungă de corespondență sau vorbit la telefon. Apelăm la Internet pentru găsirea partenerului de viață din ce în ce mai des și într-un număr tot mai mare.

Într-un fel este un lucru pozitiv, pentru că și șansele de a întâlni pe cineva cresc.

Relațiile pe Net sunt o realitate a timpului în care trăim și pe care o întâlnim zi de zi. Vreau să le spun celor care detestă “dragostea fără frontiere”, că, trăită cu ochii ațintiți în poza din calculator, sau în brațele celui iubit, dragostea rămâne cel mai real sentiment, indiferent de mijloace. Voi cum credeți?

Margarita CHIRACOSEAN,
Bălți

